

Javastraat 56
2585 AR Den Haag
T: 06-28855902

E-mail: info@dierencoalitie.nl
Website: www.dierencoalitie.nl
Twitter: @dierencoalitie

dierencoalitie

Samenwerkende
Dierenwelzijnsorganisaties
Nederland

Den Haag, 5 april 2016

Geacht Kamerlid,

In aanloop naar het AO Economische missies en handelsbevordering vragen wij graag uw aandacht voor het volgende. Afgelopen februari werd een motie van D66 ontraden die de regering oproep geen steun meer te verlenen aan bedrijven die veehouderijsystemen verkopen die in Nederland verboden zijn. De reden om te ontraden: Nederland zou voldoen aan internationale normen.

Dat roept een aantal vragen op.

Allereerst, welke normen zijn dat? In het verleden heeft minister Ploumen verwezen naar de IFC performance standards, evenals de RAI-principes voor responsible agricultural investment. Geen van beiden stellen normen voor dierenwelzijn.¹ Hoe gaat RVO hiermee om?

Internationale normen lager dan Nederlandse normen

Ten tweede, is dat beroep op die internationale normen wel voldoende? In de beleidsbrief 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen loont', is het Kabinet van mening dat ondernemers 'dezelfde normen moeten nastreven in het buitenland als in Nederland' (pagina 16).

In het [IMVO kader economische missie](#) wordt verwezen naar de OESO-richtlijnen en de Transparantiebenchmark. De OESO-richtlijnen schrijven echter slechts voor dat bedrijven zich aan lokale wet- en regelgeving houden. Ook bevatten de OESO-richtlijnen en de Transparantiebenchmark geen criteria met betrekking tot dierenwelzijn.

Zodra internationale normen (ver) beneden die Nederlandse normen liggen, kan niet enkel een beroep op die internationale normen gedaan worden. Dat is namelijk niet alleen slecht voor dierenwelzijn, het brengt bovendien de Nederlandse veeteeltsector in een slechte concurrentiepositie.

Waarborgen dat aan Nederlandse normen wordt voldaan

De derde vraag is: voldoen bedrijven die meegaan op handelsmissies hier ook aan? Economische handelsmissies zijn een belangrijke manier waarop de overheid ondersteuning geeft aan het bedrijfsleven. Maar of Nederland inderdaad geen steun zou verlenen aan bedrijven die meewerken aan veehouderijsystemen die niet aan de normen voldoen (welke normen dan ook) is uit de rapportages

---

¹ Wel is er een IFC Good Practice Note: Improving Animal Welfare in Livestock Operations, waarin naar diverse standaarden verwezen wordt, onder meer naar die van de OIE en de EU.
<http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/67013c8046c48b889c6cbd9916182e35/IFC+Good+Practice+Note+Animal+Welfare+2014.pdf?MOD=AJPERES> De RAI principes stellen slechts: 'Responsible investment in agriculture and food systems promotes safety and health through II: supporting animal health and welfare, and plant health, to sustainably increase productivity, product quality, and safety'.

van RVO niet op te maken. Meer dan dat, het hele IMVO-onderwerp dierenwelzijn schittert in de rapportages door afwezigheid. Zo wordt op de RVO website een opsomming gegeven van [MVO-thema's](#), maar maakt dierenwelzijn daar geen onderdeel van uit. Ook verwijst RVO naar een 'MVO-paspoort' waarin, alweer, dierenwelzijn volledig genegeerd wordt. Zie <http://www.rvo.nl/sites/default/files/2014/11/CSR%20passport%202014.pdf>

Ook dat roept een drietal vragen op:

- Hoe kunnen bedrijven er via de door RVO verschaft informatie achter komen dat zij worden uitgesloten van overheidssteun indien zij in het buitenland niet aan de dierenwelzijnsnormen voldoen – en welke normen dat dan wel zijn?
- Hoe controleert RVO of bedrijven die zich aanmelden ook in het buitenland aan de dierenwelzijnsnormen voldoen?
- Hoe rapporteert RVO over haar bevindingen inzake dierenwelzijn en hoe kan de Tweede Kamer dit controleren?

Tot slot, afgelopen maart presenteerde de OESO samen met de FAO de [Guidance on responsible agricultural supply chains](#). Dit instrument is met name ook van belang om te helpen bedrijven due diligence-processen in te richten, ook met betrekking tot dierenwelzijn. Nederland heeft daar actief aan bijgedragen. Wij zijn derhalve benieuwd of en hoe Nederland voortaan economische handelsmissies gaat gebruiken om bedrijven te stimuleren dit OESO-instrument, juist ook op dierenwelzijnsgebied, te gebruiken.

Wij zouden u zeer erkentelijk zijn deze punten tijdens het AO te adresseren.

Alvast hartelijk dank voor uw inzet.

Met vriendelijke groet,

Dirk-Jan Verdonk
Voorzitter Dierencoalitie